

14 Haziran 2014 Ehliyet Sınavı Soruları (MEB)

36 soru · Cevap anahtarı ve açıklamalı çözümler

Bu dosyadaki sorular, MEB Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğünün yayımladığı 14 Haziran 2014 tarihli Motorlu Taşıt Sürücü Adayları Sınavı (MTSAS) soru kitapçıklarına dayanır. Her sorunun yalnızca bir doğru cevabı vardır. Soruların ardından cevap anahtarı ve açıklamalı çözümler yer alır. Bugünkü e-Sınav 50 soru ve 45 dakikadır; geçme puanı 70'tir. Çevrimiçi hâli: <https://ustaehliyet.com/cikmis-ehliyet-sorulari/2014-06-14>

Trafik ve Çevre Bilgisi

- Motorlu bisiklet ve motosiklet sürücüleri için aşağıdaki davranışlardan hangileri yasaktır? I- Aracı yaya yolunda sürmek II- Taşıt yolunun bir şeridinde ikiden fazla aracın yan yana sürülmesi III- Arkada yeterli oturma yeri bulunsa bile sürücü dışında birden fazla kişi taşımak IV- Sürüş sırasında elde paket ya da benzeri bir eşya taşımak
 - I, II, III ve IV
 - II, III ve IV
 - I ve II
 - Yalnız I
- Dönel kavşakta geri dönüş yapan bir sürücü için aşağıdaki davranışlardan hangisi yasaktır?
 - Geri dönüşü orta adaya en yakın şeritten başlamak
 - Dönüşü tamamladıktan sonra hızına uygun şeride geçmek
 - Sağa ve sola dönüş kurallarına uymak
 - Adanın çevresinde dönerken gereksiz yere şerit değiştirmek
- Görevli ya da ışıklı trafik işaretinin bulunmadığı, fakat trafik işaretleriyle belirlenmiş yaya ve okul geçitlerinde geçiş önceliği kime aittir?
 - Okul taşıtlarına
 - Otomobillere
 - Kamp taşıtlarına
 - Yayalara
- Duraklama ya da park yerinden ayrılan bir sürücünün uyması gereken kurallar arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?
 - Aracın çevresini kontrol etmek
 - Tehlike yoksa manevraya başlamak
 - Işıklı ya da kolla çıkış işareti vermek
 - Yoldan geçen sürücüleri uyarak yavaşlatmak

5. Öndeki aracı geçmeyle ilgili aşğıdaki ifadelerden hangisi doğru değıldir?
- A) Başka bir aracı geçmekte olan araç geçilmemelidir.
 - B) Geçerken yol çizgilerine dikkat edilmelidir.
 - C) Geçiş sırasında takip mesafesinin önemi yoktur.
 - D) Geçiş sol şeritten yapılmalıdır.
6. Kontrolsüz bir demir yolu geçidine yaklaşan sürücünün yapması gereken doğru davranış hangisidir?
- A) Hat tek ise hızla geçmek
 - B) Geçitten önce uygun bir mesafede mutlaka durmak
 - C) Hat çok ise yavaşça geçmek
 - D) Hızını artırarak geçmek
7. Bir motosikletin trafiğe çıkabilmesi için hangi sigortanın yaptırılması zorunludur?
- A) Koltuk ferdi kaza sigortası
 - B) Kasko sigortası
 - C) Zorunlu mali sorumluluk sigortası
 - D) Özel sağlık sigortası
8. Trafiğe çıkan bir araçta Araç Tescil Belgesinin yanında hangi belgenin de bulundurulması gerekir?
- A) Motorlu Araç Trafik Belgesi
 - B) Kasko poliçesi
 - C) Satış faturası
 - D) Servis bakım belgesi

İlk Yardım

9. Hareketli bir eklemden kemik uçlarının yerinden oynayıp birbirinden ayrılması hangi yaralanma olarak adlandırılır?
- A) Burkulma
 - B) Kırık
 - C) Çıkık
 - D) İncinme
10. Güneş çarpmasına uğrayan bir kişiye ilk yardım olarak ne yapılmalıdır?
- A) Üzeri örtölüp terlemesi sağlanmalıdır
 - B) Sıcak içecek verilmelidir
 - C) Sıcak duş aldırılmalıdır
 - D) Serin bir ortama alınıp vücut ısısı düşürülmelidir
11. Aşğıdaki organlardan hangisi karın boşluğunda yer alır?
- A) Akciğer
 - B) Kalp
 - C) Yutak
 - D) Mide

12. Kaza yapmış bir aracın içindeki yaralıları dışarı çıkarmadan önce ilk yardımcının öncelikle neyi değerlendirmesi gerekir?

- A)** Yaralıların üzerindeki kıyafetleri
- B)** Aracın alev alma ya da devrilme tehlikesi taşıyıp taşımadığını
- C)** Aracın marka ve modelini
- D)** Yaralıların cinsiyetini

13. Kazazedede solunum yolunun açık tutulması, solunum ve dolaşımın desteklenmesi uygulamalarının amacı nedir?

- A)** Trafik kazalarını azaltmak
- B)** Çok sayıda yaralı olduğunu bildirmek
- C)** Temel yaşam desteği sağlamak
- D)** Sürücünün dinlenmiş olarak araç kullanmasını sağlamak

14. Herhangi bir darbe olmadan kendiliğinden başlayan burun kanamasında kişi hangi pozisyonda tutulmalıdır?

- A)** Oturur pozisyonda
- B)** Sırtüstü yatar pozisyonda
- C)** Baş-çene pozisyonunda
- D)** Yüzüstü yatar pozisyonda

15. Yaraya saplanmış bir cisim hâlâ yerinde duruyorsa ilk yardımcı ne yapmalıdır?

- A)** Cismi çıkarıp yaraya tentürdiyot dökmelidir
- B)** Cismi çıkarmadan yaralının hastaneye ulaştırılmasını sağlamalıdır
- C)** Cismi çıkarıp yaralıyı hastaneye göndermelidir
- D)** Dışarıda kalan kısmı kesip yarayı sarmalıdır

16. Tehlike bulunmayan bir kaza yerinde boyun yaralanması olan kazazede araçtan hangi işlemde sonra çıkarılmalıdır?

- A)** Başı öne eğilip çenesi göğsüne değdirildikten sonra
- B)** Boynuna boyunluk takıldıktan sonra
- C)** Boyun hareketleri yaptırıldıktan sonra
- D)** Ağrı kesici ilaç verildikten sonra

17. Kırık, çıkık ve burkulma gibi kemik ve eklem yaralanmalarında ilk yardımın temel amacı nedir?

- A)** Kol veya bacakta şekil bozukluğunu düzeltmek
- B)** Kazazedenin oturmasına ve kıpırdamasına izin vermek
- C)** Kırık bölgeyi hareket ettirmek
- D)** Yaralı bölgeyi hareketsiz hâle getirerek durumun kötüleşmesini önlemek

Motor ve Araç Tekniği

- 18.** Motosiklette sürücüye o ana kadar katedilen yol mesafesini gösteren gösterge hangisidir?
- A)** Kilometre sayacı
 - B)** Motor devir saati
 - C)** Zaman saati
 - D)** Yakıt göstergesi
- 19.** Radyatör hortumlarından birinde çatlak fark ettiğinizde doğru çözüm hangisidir?
- A)** Hortumu iple sıkıca sarmak
 - B)** Çatlağı bantla kapatmak
 - C)** Hortumu yenisiyle değiştirmek
 - D)** Çatlağı yapıştırıcıyla onarmak
- 20.** Soğutma suyu sıcaklığı 90 °C üzerine çıktığı hâlde radyatör fanı devreye girmiyorsa bunun olası nedeni hangisidir?
- A)** Debriyajın kaçırması
 - B)** Bujilerin arızalı olması
 - C)** Endüksiyon bobininin arızalı olması
 - D)** Fan müşirinin (termik anahtarın) arızalı olması
- 21.** Debriyajın kaçırmasına (patinaj yapmasına) yol açan sebep hangisidir?
- A)** Direksiyon kutusunun arızalı olması
 - B)** Aracın yüksek hızla gitmesi
 - C)** Avans ayarının bozuk olması
 - D)** Debriyaj balatasının aşınmış olması
- 22.** Motor kompresyon freni araç üzerinde nasıl bir etki yaratır?
- A)** Frenlemenin çok zayıflamasına yol açar
 - B)** Aracı yavaşlatır
 - C)** Aracı hızlandırır
 - D)** Aracın bir tarafa çekmesine neden olur
- 23.** Yeni bir aracın rodaj (alıştırma) döneminde motorun uzun ömürlü olması için ne yapılmalıdır?
- A)** Uzun yolda sürekli sabit hızla gidilmelidir
 - B)** Sık sık sert ve ani fren yapılmalıdır
 - C)** Tam gaz kullanımından ve ani hızlanmalardan kaçınılmalıdır
 - D)** Motor soğukken hızla hızlanılmalıdır
- 24.** Motor yağına su, soğutma suyuna da yağ karıştığı görülüyorsa hangi parça arızalanmış olabilir?
- A)** Silindir kapak contası
 - B)** Egzoz manifoldu
 - C)** Enjektör
 - D)** Marş motoru

- 25.** Dizel motorlu bir araçta egzozdan siyah duman çıkmasına aşağıdakilerden hangisi neden olur?
- A)** Hava filtresinin temiz olması
 - B)** Yakıt enjeksiyon pompasının ayarının bozuk olması
 - C)** Motorun normal çalışma sıcaklığında olması
 - D)** Yakıt borularının uzun olması
- 26.** Motosikletten akü sökülürken ilk olarak hangi kablo ayrılmalıdır?
- A)** Eksi (-) kutup kablosu
 - B)** Artı (+) kutup kablosu
 - C)** Şarj kablosu
 - D)** Marş kablosu
- 27.** Lastiklere önerilen değerin çok üzerinde hava basılırsa aşağıdaki sonuçlardan hangisi ortaya çıkabilir?
- A)** Jant eğilir
 - B)** Bijon somunları gevşer
 - C)** Frenleme etkinliği düşer
 - D)** Fren hidroliği eksilir
- 28.** Ön lastiklerin düzensiz biçimde aşınmasının nedeni aşağıdaki ayarlardan hangisinin bozuk olmasıdır?
- A)** Buji ayarı
 - B)** Avans ayarı
 - C)** Rölanti ayarı
 - D)** Rot ayarı
- 29.** Süspansiyon sisteminde yayların salınımını sönümleyerek kısa sürede durmasını sağlayan parça aşağıdakilerden hangisidir?
- A)** Rotil
 - B)** Aks
 - C)** Şaft
 - D)** Amortisör
- 30.** Aşağıdakilerden hangisi ateşleme sistemini oluşturan parçalardan biridir?
- A)** Silindir kapağı
 - B)** Buji kablosu
 - C)** Gaz kolu
 - D)** Far anahtarı
- 31.** Bir motosiklette sinyal lambalarından yalnızca biri yanmıyorsa arıza büyük olasılıkla hangi parçadadır?
- A)** Bujide
 - B)** Amortisörde
 - C)** Ampulde
 - D)** Karbüratörde

- 32.** Vites geçişleri zorlaşmışsa öncelikle aşağıdaki ayarlardan hangisinin yapılması gerekir?
- A)** Debriyaj ayarı
 - B)** Fren ayarı
 - C)** Far ayarı
 - D)** Buji ayarı
- 33.** Motosikletin arka tekerleğı sklp takılırken özellikle hangi ayara dikkat edilmelidir?
- A)** Buji ayarı
 - B)** Tahrik zinciri ayarı
 - C)** n far ayarı
 - D)** Rölanti devri ayarı
- 34.** Egzoz gazlarındaki zararlı maddelerin daha az zararlı hâle getirilmesi için egzoz sistemine hangi parça yerleştirilir?
- A)** Egzoz supabı
 - B)** Katalitik konvertör
 - C)** Egzoz susturucusu
 - D)** Egzoz manifoldu
- 35.** Soğuk kış günlerinde akünün donmasını önlemek için ne yapılmalıdır?
- A)** Akünün içine antifriz eklenmelidir.
 - B)** Aknn iine saf su eklenmelidir.
 - C)** Aknn yarı şarjlı tutulmasına zen gsterilmelidir.
 - D)** Aknn tam şarjlı tutulmasına zen gsterilmelidir.
- 36.** Marş motorunun ilk harekete gemesi iin gerekli elektrik enerjisini hangi para sağlar?
- A)** Ak
 - B)** Endksiyon bobini
 - C)** Buji
 - D)** Distribtr

Cevap Anahtarı · 14 Haziran 2014

1-A	2-D	3-D	4-D	5-C	6-B	7-C	8-A	9-C	10-D
11-D	12-B	13-C	14-A	15-B	16-B	17-D	18-A	19-C	20-D
21-D	22-B	23-C	24-A	25-B	26-A	27-C	28-D	29-D	30-B
31-C	32-A	33-B	34-B	35-D	36-A				

Önce kendi cevaplarınızı anahtarla karşılaştırın, sonra yalnızca yanlış yaptığınız soruların açıklamalarını okuyun. Kurallar zamanla değişebilir; güncel kurallar için MEB duyurularını esas alın.

1. soru · Doğru cevap: A) I, II, III ve IV

Motorlu bisiklet ve motosiklet sürücülerinin güvenliği için kurallar çok nettir: Bu araçlar yaya yolunda sürülemez, bir şeritte ikiden fazlası yan yana gidemez, sürücü arkasında oturma yeri olsa bile bir kişiden fazla yolcu taşınamaz ve sürüş sırasında elde paket ya da benzeri eşya taşınamaz. Bu nedenle verilen dört davranışın tamamı yasaktır. Bu kuralların amacı, dengesi kolay bozulan iki tekerlekli araçların kontrolünü korumak ve yayaları güvenceye almaktır.

2. soru · Doğru cevap: D) Adanın çevresinde dönerken gereksiz yere şerit değiştirmek

Dönel kavşakta geri dönmek isteyen sürücü, kavşağa orta adaya bitişik şeritten girer ve adayı dolaşırken şeridini korur. Ada etrafında dönerken gereksiz yere şerit değiştirmek yasaktır; çünkü bu hareket, yanınızdaki şeritte ilerleyen ve kavşaktan çıkmak isteyen araçlarla çarpışma riskini artırır. Dönüşü tamamlayıp kavşaktan çıkarken sürücü, işaret vererek ve çevresini kontrol ederek hızına uygun şeride geçer. Kavşak içindeki öngörülebilir ve sakin sürüş, dönel kavşakların güvenli işlemesinin temelidir.

3. soru · Doğru cevap: D) Yayalara

Işıklı işaret veya görevli bulunmayan, ancak işaretlerle belirlenmiş yaya ve okul geçitlerinde geçiş önceliği yayalara aittir. Sürücüler geçide yaklaşırken hızlarını azaltır, geçitte veya geçmek üzere olan yaya varsa durarak onların güvenle karşıya geçmesini bekler. Okul geçitlerinde bu kural daha da hassas uygulanmalıdır; çocuklar ani ve öngörülemez hareketler yapabilir. Sürücünün sabırlı ve dikkatli olması, ciddi kazaların önüne geçer.

4. soru · Doğru cevap: D) Yoldan geçen sürücüleri uyarak yavaşlatmak

Duraklanan veya park edilen yerden çıkan sürücü, yolda akan trafiğe karşı yol verme yükümlülüğü taşır. Bu nedenle önce aracın çevresini kontrol eder, ışıkla veya kolla işaret verir ve sakıncalı bir durum yoksa manevraya başlar. Yoldan geçen sürücüleri uyarak yavaşlatmak kurallar arasında yer almaz; tam tersine, çıkış yapan sürücü yoldaki trafiği aksatmadan uygun boşluğu beklemelidir.

5. soru · Doğru cevap: C) Geçiş sırasında takip mesafesinin önemi yoktur.

Geçiş, trafikte en riskli manevralardan biridir. Geçişe başlamadan önce ve geçiş sırasında takip mesafesi mutlaka dikkate alınır; öndeki araca fazla yaklaşmak hem görüşü kısıtlar hem de öndeki aracın ani frenine karşı tepki süresini ortadan kaldırır. Geçişler sol şeritten yapılır, yol çizgilerine ve işaretlere uyulur, başka bir aracı geçmekte olan araç geçilmez. Geçiş tamamlandıktan sonra da geçilen araçla güvenli mesafe bırakılarak sağ şeride dönlür.

6. soru · Doğru cevap: B) Geçitten önce uygun bir mesafede mutlaka durmak

Bariyer ya da görevli bulunmayan kontrolsüz demir yolu geçitlerinde sürücü, geçide gelmeden uygun bir mesafede mutlaka durur; sağa ve sola bakarak tren gelmediğinden emin olduktan sonra geçer. Tren, ağırlığı nedeniyle çok uzun mesafede durabilir ve sürücüyü fark etse bile kazayı önleyemeyebilir. Bu yüzden demir yolu geçitlerinde her zaman öncelik trenindir.

7. soru · Doğru cevap: C) Zorunlu mali sorumluluk sigortası

Motosiklet dahil tüm motorlu araçların trafiğe çıkabilmesi için zorunlu mali sorumluluk (trafik) sigortası yaptırılması gerekir. Bu sigorta, aracın neden olduğu kazalarda üçüncü kişilere verilen zararları güvence altına alır. Kasko ve özel sağlık sigortası gibi poliçeler isteğe bağlıdır. Zorunlu sigortası olmayan araçlar trafikten men edilebilir.

8. soru · Doğru cevap: A) Motorlu Araç Trafik Belgesi

Sınav sorusuna göre trafiğe çıkan bir araçta Araç Tescil Belgesiyle birlikte Motorlu Araç Trafik Belgesi bulundurulmalıdır. Bu belgeler aracın kayıtlı olduğunu ve trafiğe çıkmaya uygun olduğunu gösterir. Satış faturası, kasko poliçesi ve servis bakım belgesi araçla ilgili olsa da trafik denetiminde aranan zorunlu belgeler arasında yer almaz.

9. soru · Doğru cevap: C) Çıkık

Oynar bir eklemi oluşturan kemik uçlarının kalıcı olarak birbirinden ayrılmasına çıkık denir. Omuz, dirsek, parmak ve kalça eklemleri çıkığın en sık görüldüğü yerlerdir. Çıkıkta eklem bölgesinde şekil bozukluğu, şiddetli ağrı, şişlik ve hareket kaybı görülür. İlk yardımcı çıkığı asla yerine oturtmaya çalışmaz; eklemi bulunduğu şekilde sabitler ve 112'ye haber verir.

10. soru · Doğru cevap: D) Serin bir ortama alınıp vücut ısısı düşürülmelidir

Güneş çarpmasında, uzun süre doğrudan güneş altında kalan kişinin vücut ısını düzenleme mekanizması bozulur. Baş ağrısı, bulantı, kızamık ve sıcak cilt, bilinç bulanıklığı görülebilir. İlk yardımda kişi hemen serin ve gölge bir yere alınır, vücut ısısı düşürülür: giysileri gevşetilir, ıslak bezlerle serinletilir ve havalandırılır. Bilinci yerindeyse yudum yudum serin su verilebilir; durumu ağırsa 112 aranır.

11. soru · Doğru cevap: D) Mide

Vücut boşlukları kafatası, göğüs ve karın boşluğu olarak ayrılır. Göğüs ile karın boşluğunu diyafram kası birbirinden ayırır. Mide, karın boşluğunun sol üst bölümünde yer alan bir sindirim organıdır. Karaciğer, dalak, bağırsaklar ve böbrekler de karın bölgesindeki organlardandır; kalp ve akciğerler ise göğüs boşluğundadır.

12. soru · Doğru cevap: B) Aracın alev alma ya da devrilme tehlikesi taşıyıp taşımadığını

İlk yardımın ilk adımı olay yerinin güvenliğini değerlendirmektir. Kaza yapan araçta yangın, patlama, devrilme ya da kayma tehlikesi varsa hem yaralı hem ilk yardımcı ciddi risk altındadır. Yaralılar araçtan, kural olarak, ancak yangın veya devrilme gibi yaşamı tehdit eden bir tehlike varsa hızla çıkarılır. Tehlike yoksa omurga yaralanması ihtimaline karşı gereksiz hareket ettirilmez ve sağlık ekibi beklenir.

13. soru · Doğru cevap: C) Temel yaşam desteği sağlamak

Solunum yolunun açık tutulması ve solunum ile dolaşımın desteklenmesi, temel yaşam desteğinin bileşenleridir. Temel yaşam desteği, solunumu veya kalbi durmuş kişiye herhangi bir araç gereç kullanmadan uygulanan hayat kurtarma işlemidir. Amaç, sağlık ekibi gelene kadar beyne ve diğer hayati organlara oksijenli kan gitmesini sürdürmektir. Bunun için hava yolu açılır, göğüs basısı ve kurtarıcı soluk uygulanır.

14. soru · Doğru cevap: A) Oturur pozisyonda

Kendiliğinden başlayan burun kanamasında kişi oturtulur ve başı hafifçe öne eğilir. Böylece kan boğaza akmaz, dışarı akar ve kanamanın miktarı izlenebilir. Burun kanatları, burun kemiğinin hemen altından iki parmakla birkaç dakika sıkılır; kişiye ağızdan nefes alması söylenir. Burun üzerine soğuk uygulama yapılabilir. Kanama durmazsa sağlık kuruluşuna başvurulur.

15. soru · Doğru cevap: B) Cismi çıkarmadan yaralının hastaneye ulaştırılmasını sağlamalıdır

Yaraya batmış ve yerinde duran bir cisim kesinlikle çıkarılmaz. Cisim, yaralanmış damarlara baskı yaparak kanamayı sınırlar; çıkarılırsa kontrol edilemeyen bir kanama başlayabilir. İlk yardımcı cismin oynamaması için çevresini rulo yapılmış sargı bezi veya temiz bezle destekleyip sabitler ve yaralının cisim yerindeyken sağlık kuruluşuna ulaştırılmasını sağlar. Cisim yalnızca hastanede, gerekli imkânlar varken çıkarılır.

16. soru · Doğru cevap: B) Boynuna boyunluk takıldıktan sonra

Boyun yaralanması şüphesi olan kazazedede omurilik zarar görebilir; yanlış bir hareket kalıcı felce yol açabilir. Bu yüzden ortamda acil bir tehlike yoksa kazazede baş-boyun-gövde eksenini korunarak ve boyunluk takıldıktan sonra araçtan çıkarılır. Boyunluk, boyun omurlarını sabitleyerek baş ve boynun öne, arkaya ve yanlara hareketini engeller. Boyunluk yoksa baş ve boyun elle desteklenerek sabit tutulur ve sağlık ekibi beklenir.

17. soru · Doğru cevap: D) Yaralı bölgeyi hareketsiz hâle getirerek durumun kötüleşmesini önlemek

Kemik ve eklem yaralanmalarında ilk yardımcının temel hedefi yaralı bölgeyi hareketsiz hâle getirmek (tespit) ve böylece ağrıyı azaltıp yeni hasarları önlemektir. Tespit, yaralı bölge bulunduğu pozisyonda, bir üst ve bir alt eklemi de içine alacak şekilde atel veya sargıyla yapılır. Şekil bozukluğu düzeltilmeye çalışılmaz; uzuvun ucunda nabız, renk ve his düzenli olarak kontrol edilir.

18. soru · Doğru cevap: A) Kilometre sayacı

Aracın gittiği toplam yol mesafesini sürücüye bildiren gösterge kilometre sayacıdır. Genellikle hız göstergesiyle aynı panelde yer alır; toplam kilometreyi ve sıfırlanabilen günlük (kısmi) mesafeyi gösterebilir. Kilometre bilgisi; periyodik bakım zamanlarını, yağ değişimini ve lastik ömrünü takip etmek açısından önemlidir. Hız göstergesi anlık hızı, devir saati motor devrini, yakıt göstergesi ise depodaki yakıt miktarını gösterir.

19. soru · Doğru cevap: C) Hortumu yenisiyle değiştirmek

Radyatör hortumları, motor ile radyatör arasında sıcak ve basınçlı soğutma suyunu taşır. Zamanla ısı, titreşim ve yaşlanma nedeniyle sertleşir ve çatlar. Çatlamış bir hortum her an patlayabilir ve soğutma suyunun hızla boşalmasına yol açar. Bu nedenle çatlak hortumun doğru çözümü hortumu değiştirmektir. Bant veya benzeri yöntemler en fazla en yakın servise ulaşana kadar geçici bir önlem olabilir; kalıcı çözüm sayılmaz.

20. soru · Doğru cevap: D) Fan müşirinin (termik anahtarın) arızalı olması

Elektrikli fanlı araçlarda fan sürekli çalışmaz; soğutma suyu belirli bir sıcaklığa ulaştığında devreye girer. Bu görevi, suyun sıcaklığını algılayıp fan devresini kapatan fan müşiri (termik anahtar) üstlenir. Su sıcaklığı yükseldiği hâlde fan çalışmıyorsa ilk akla gelmesi gereken fan müşirinin arızalanmasıdır. Fan motoru, sigortası veya kablo bağlantısı da kontrol edilmelidir.

21. soru · Doğru cevap: D) Debriyaj balatasının aşınmış olması

Debriyaj, motorun gücünü vites kutusuna balata ile volan ve baskı plakası arasındaki sürtünme sayesinde aktarır. Balata aşındığında bu sürtünme azalır ve motor devri yükselse de araç aynı oranda hızlanmaz; buna debriyajın kaçırması denir. Balatanın yağlanması ve debriyaj ayarının bozulması da kaçırmaya yol açabilir. Kaçıran debriyaj ihmal edilirse balata tamamen biter ve araç yürümez hâle gelir.

22. soru · Doğru cevap: B) Aracı yavaşlatır

Vitesteyken ayak gazdan çekildiğinde, tekerlekler motoru döndürmeye devam eder ve motor silindirlerdeki sıkıştırma (kompresyon) nedeniyle bu harekete direnç gösterir. Bu dirence motor freni denir ve aracı yavaşlatır. Özellikle uzun inişlerde uygun küçük vitesle motor freninden yararlanmak, servis frenlerinin aşırı ısınmasını ve frenin tutmaz hâle gelmesini önler.

23. soru · Doğru cevap: C) Tam gaz kullanımından ve ani hızlanmalardan kaçınılmalıdır

Rodaj, yeni bir motorun hareketli parçalarının birbirine alışarak uygun yüzey uyumunu kazandığı dönemdir. Bu süreçte motor aşırı yüke maruz kalırsa parçalar düzensiz aşınabilir. Bu nedenle rodaj döneminde tam gazdan, yüksek devirden ve ani hızlanmalardan kaçınılmalı, üreticinin kullanım kılavuzundaki önerilere uyulmalıdır.

24. soru · Doğru cevap: A) Silindir kapak contası

Silindir kapağı ile motor bloğu arasında bulunan silindir kapak contası, yanma odalarını, yağ kanallarını ve su kanallarını birbirinden ayırarak sızdırmazlık sağlar. Conta yandığında veya bozulduğunda bu kanallar birbirine karışır: yağda su, suda yağ görülür. Motor yağının açık kahverengi-köpüklü bir görünüm alması ve soğutma suyunun eksilmesi tipik belirtilerdir.

25. soru · Doğru cevap: B) Yakıt enjeksiyon pompasının ayarının bozuk olması

Dizel motorda siyah duman, yakıtın tam yanmadığını ve havaya göre fazla yakıt püskürtüldüğünü gösterir. Yakıt enjeksiyon pompasının ayarsız olması silindirlere gereğinden fazla yakıt gönderir ve egzozdan siyah duman çıkar. Tıkalı hava filtresi ve arızalı enjektörler de aynı sonucu doğurabilir. Siyah duman hem yakıt tüketimini artırır hem de çevreyi kirletir.

26. soru · Doğru cevap: A) Eksi (-) kutup kablosu

Araçlarda aküsün eksi kutbu gövdeye (şasiye) bağlıdır. Sökme işlemine eksi (-) kutup kablosundan başlanırsa devre baştan kesilir; artı kutup sökülürken anahtar gövdeye değse bile kısa devre oluşmaz. Akü takılırken ise sıra tersine çevrilir: önce artı, sonra eksi kutup bağlanır. Bu kural otomobil ve motosiklet için aynıdır.

27. soru · Doğru cevap: C) Frenleme etkinliği düşer

Lastik aşırı şişirildiğinde orta kısmı şişkinleşir ve lastiğin yola temas eden yüzeyi küçülür. Temas alanı azaldığı için tutunma (yol tutuşu) zayıflar ve fren performansı azalır; fren mesafesi uzayabilir. Ayrıca aşırı şişirilmiş lastik darbeleri daha az sönümler, sürüş sertleşir ve lastiğin orta kısmı daha hızlı aşınır. Bu nedenle lastik basıncı, üreticinin önerdiği değerde tutulmalıdır.

28. soru · Doğru cevap: D) Rot ayarı

Rot ayarı, ön tekerleklerin birbirine ve yola göre doğru açıda durmasını sağlar. Bu ayar bozulduğunda tekerlekler tam düz yuvarlanmaz, yol üzerinde hafifçe sürtünür ve ön lastiklerde düzensiz aşınma oluşur. Rot ayarı bozuk araçta direksiyon düz tutulsa bile araç bir yana çekebilir. Lastiklerin bir kenarının diğerinden hızlı aşınması bu arızanın tipik işaretidir.

29. soru · Doğru cevap: D) Amortisör

Yaylar yoldaki darbeleri karşılar ancak tek başına bırakılırsa bir süre esneyip salınmaya devam eder. Amortisör, bu salınımı sönümleyerek yayın salınım süresini kısaltır ve tekerleğin yolla temasını korur. Amortisörler zayıfladığında araç çukurdan sonra uzun süre yaylanır, virajlarda yalpalar ve frenlemede burnunu fazla eğir. Bu durum yol tutuşunu ve fren mesafesini olumsuz etkiler.

30. soru · Doğru cevap: B) Buji kablosu

Benzinli motorlarda ateşleme sistemi; akü, kontak anahtarı, endüksiyon bobini, distribütör (ya da elektronik ateşleme ünitesi), buji kabloları ve bujilerden oluşur. Bobinde üretilen yüksek gerilim, buji kablosu aracılığıyla bujiye iletilir; bujide oluşan kıvılcım silindirdeki yakıt-hava karışımını ateşler. Kablo hasarlıysa kıvılcım zayıflar ve motor tekler.

31. soru · Doğru cevap: C) Ampulde

Sinyal lambalarından diğerleri çalışırken yalnızca biri yanmıyorsa sigorta ya da flaşör gibi ortak parçalar büyük olasılıkla sağlamdır. Bu durumda arızanın en olası nedeni o lambanın ampulünün yanmış olmasıdır. Ampul yanmışken sinyal vermek, diğer sürücülerin manevranızı fark etmemesine yol açar. Bu nedenle sürüşten önce sinyal lambaları kontrol edilmeli, arızalı ampul hemen değiştirilmelidir.

32. soru · Doğru cevap: A) Debriyaj ayarı

Vites değiştirirken debriyaj, motorla şanzıman arasındaki güç bağlantısını keser. Debriyaj ayarı bozulduğunda pedala tam basılsa bile bağlantı tam kesilmez ve vitesler zor geçer, hatta cızırtı yapar. Bu yüzden vites geçişlerinde zorlanma görüldüğünde ilk kontrol edilmesi gereken debriyaj ayarıdır. Debriyaj boşluğu çok az olursa debriyaj kaçırır, çok fazla olursa ayırma tam olmaz.

33. soru · Doğru cevap: B) Tahrik zinciri ayarı

Zincirli motosikletlerde motorun gücü, ön ve arka dişliler arasındaki tahrik zinciri ile arka tekere iletilir. Arka teker söküldüğünde zincir de çıkarılır ve tekerin konumu değişebilir. Bu nedenle teker yeniden takılırken zincir gerginliği ayarlanmalı ve tekerin düz hizada olduğu kontrol edilmelidir. Gevşek zincir dişliden atabilir, fazla gergin zincir ise dişlileri ve rulmanları zorlar.

34. soru · Doğru cevap: B) Katalitik konvertör

Katalitik konvertör, egzoz sistemine yerleştirilen ve içindeki katalizör maddeler sayesinde karbonmonoksit, hidrokarbonlar ve azot oksitler gibi zararlı gazları daha az zararlı maddelere dönüştüren parçadır. Katalitik konvertörün sağlıklı çalışması için motorun bakımlı olması gerekir. Hasarlı ya da sökülmüş konvertörlü araçlar havayı çok daha fazla kirletir.

35. soru · Doğru cevap: D) Akünün tam şarjlı tutulmasına özen gösterilmelidir.

Akünün içindeki elektrolit, şarj durumuna göre değişen yoğunluktadır. Akü tam şarjlı olduğunda elektrolitteki asit oranı yüksektir ve donma noktası çok düşüktür. Akü boşaldıkça elektrolit suya yaklaşır ve donma noktası yükselir. Bu nedenle kışın aküyü donmaktan korumanın yolu, onu tam şarjlı tutmaktır.

36. soru · Doğru cevap: A) Akü

Motor henüz çalışmadığında şarj dinamosu (alternatör) elektrik üretmez. Bu nedenle kontak anahtarı çevrildiğinde marş motoruna gereken elektriği akü sağlar. Marş motoru, aküden aldığı güçle motoru döndürür ve motor çalışmaya başlar. Motor çalıştıktan sonra alternatör hem araç elektriğini karşılar hem de aküyü yeniden şarj eder.
